

— torkonragadott és fejbevert a színház varázsa, s olyan mértékben, hogy máig sem ocsúd-
tam, szorongással vagyok tele: az árnyék és
fény, a színek, a tárgyak, s mindezek felett a
művészek teremtetten világ varázsa, megöli, vagy
elfogadtatja az én hitemet? A játék során
mennyi ereje marad az őszinte szónak az egye-
temes, nagy varázslat szédületében, mennyit,
mit érez magáénak az ember, aki egy estét
ott tölt a nézőtéren —, érzi-e, hogy róla is szó
van, őt is megítélik, vagy megítélhetik ugyan-
így, esetleg hasonló módon — s hinni akar-e,
mer-e, végül enged-e az igazmondás erejének?

Méltatlan hitvallás

Ki mondja meg, miért nagyvonalúbb
egy esetleges félpohár konyak
valami füledt, vaksi kávéházban,
mint észrevétlen, csöndes életünk,
normál méretre szabott két szobánk
dél nyugati felkvéssel. Esküszöm
nem rajtam múltott: több száz éve már,
vagy ezer — ugyan, honnan sejteném,
mióta bámulnak az ablakok
lehetőleg egyfolytában a napra?

A kisszerűség béklyóba fogott.
Ez már igaz, úgyszólván bizonyos.
Nem nagyjaink látványos, vagy titkolt
marakodása, békélése izgat,
mindig a bolyban megrekedt parányé.
Kis harapások, kis tülekedések,
kicsi szerelmek, csak egy sorsra szólók,
apró magunkra dőbbenéseink,
akármiféle jel egy ismert arcon,
új gondolatot, érzést sejtető.
S az eredete legyen elesettség
vagy erő: mindegy — bennünk alakult!

Hát tudom: bármi döntő ok lehet.
Egy ferde szó, az ajtó törött zára,
egy pontatlanul érkező levél:
kisszerű okok. S apró emberek
szédelegnek, vagy tűnek talpon állva.
Ha ezt meglesni méltatlan öröm:
bizony füttyölök minden méltóságra!

Raffai Sarolta

Ára: 2 Ft

67. 11 072 BNYV Kecskemét — F. k.: Bartos Andrásné

Borbíró Andrea

Forgács Tibor

Fekete Tibor

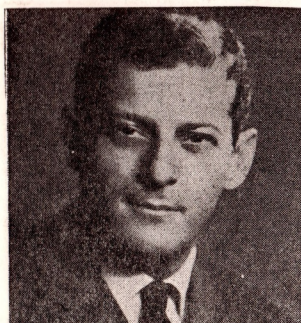
Mojzes Mária

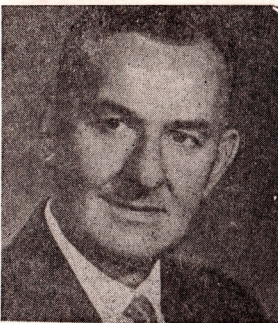
Piróth Gyula

Szabó Tünde

Major Pál

Jánoky Sándor

792.21

KATONA JÓZSEF
SZÍNHÁZ
KECSKEMÉT
1967-68

Raffai Sarolta

EGYSZÁL
MAGAM

Anna a színpadon ezt mondja majd: „Hiszem,
hogy ebben az országban nem személyeknek —
csak az őszinte szónak van varázsa”. Közérthe-
tően és félremagyarázhatatlanul fogalmazva
meg, amit én sokáig csak ösztönösen éreztem s
hittem anélkül, hogy leírni kényszerültem vol-
na. Verskötetemben még így hangzott: vallani
s mindig csak annyit, amennyit értelmem hi-
ánytalanul igaznak ítél.

Az író is ember, sőt, nagyon ember, botor-
kálhat és botorkál is, de azért kell tudja, mit
akar. A regény a kisember kiszolgáltatottsá-
ga ellen, a dráma már a regény gyengéi ellen
is íródott. S be kell valljam: könnyű feladatom
volt; a színház vezetősége, elsősorban Osztó-
vits Levente és Pethes György helyettem is dol-
goztak, nélkülük aligha lettem volna képes így
sűríteni. Ha már az őszinte szó erejére bízta
magát valaki, az igazat következetesen kell ki-
mondania — nos, nélkülük az én figuráim so-
hasem elevenedtek volna meg.

Azután következett a színház, a valóságos,
már nem álombéli — a Tizenkilencen bemuta-
tója — s mert volt kikért izgulnom —, a da-
rab szerzőjét, rendezőjét barátaimnak érzem

Regényből dráma

Ez év tavaszán Osztovits Levente, színházunk dramaturgia, táskájából a színdarabkötegek mellől egy regényt vett elő. Új író — mondta — olvassátok el, hátha lehet színdarabot írni belőle.

Mindig idegenkedtem a regény dramatizálásától. A regény eszközei nem a drámáé, mint ahogy a dráma eszközei sem érvényesülnek a regényben. Ezért nem túl nagy lelkesedéssel láttam a mű olvasásához. De amikor letettem a regényt, úgy láttam, hogy Raffai Sarolta nemcsak kitűnő regényíró, hanem drámaíró is. Nagyon sokrétűen ábrázolt, igazán drámai figurákat mozgat mai életünk valóságában, igazi, színpadilag is jól felhasználható összecsapásokban ütközteti össze hőseit, párbeszédei színpadilag is élő szövegek.

Amikor személyesen is megismerkedtünk Raffai Saroltával, azonnal tudtuk, ő az az író, aki közös nyelvet beszél velünk az életről, az emberi szenvedésekről, gondolataink hasonlóak és aki igazi művészi alázattal fordul a színpad felé.

Izgalmas és gyönyörűen nehéz munka kezdődött. Közös célunk az volt, hogy nem a regényt dramatizáljuk, hanem a regény problémaköréből, a regény drámai figuráinak felhasználásával színdarabot írjunk Raffai Saroltával. Mintha a regény már nem egy feldolgozott műalkotás lenne, hanem valamilyen emberi történet, amit a drámaíró hallott valahol és ebből alkot egy színdarabot.

A regény tíz évét egy napban sűrítettük, a rengeteg drámai részt egyetlen alaphelyzetté változtattuk.

SZILÁGYI TIBOR

És Raffai Sarolta ekkor győzött meg mindannyiunkat arról, hogy valódi drámaírói tehetség. Bámulatosan rövid idő alatt megírta élet első drámáját. Regényét valóban felhasználta és drámailag újjá teremtette. Színdarab, valóságot, igaz emberi problémákat boncolgató új magyar színdarab került a kezünkbe.

A drámaíró Raffai Sarolta akkor született meg, amikor az első próbákon a színészek ritkán látott izgalommal és lelkesedéssel láttak a munkához, mélyen átérezve a dráma igazságát és valóságát. Az első, talán a legnehezebb próbán már túlesett.

A bemutató most már a mi próbánk is. Izgalommal húzzuk szét a függönyt, sikerült-e olyan előadást teremteni a színdarabból, mint amilyen drámát írt Raffai Sarolta?

Ezzel az izgalommal és szeretettel bocsátjuk útjára Raffai Saroltát a drámaíró.

Fekete Tibor

ŐSBEMUTATÓ

RAFFAI SAROLTA

Egyszál magam

Színmű 2 részben

Szereplők:

Anna	Dévay Camilla
Gábor	Szilágyi Tibor
Dömök	Forgács Tibor
Vidner	Fekete Tibor Jászai-díjas
Mama	Mojzes Mária
Pálos Feri	Piróth Gyula
Baba	Szabó Tünde
Balogh Sándor	Major Pál
Klári	Zsigrai Annamária
Imre bácsi	Jánoky Sándor Jászai-díjas
Eta	Borbíró Andrea
Julika	Bende Ildikó

Dramaturg: Osztovits Levente

Díszlettervező: Borcsa István

Jelmeztervező: Márton Aladár

Rendező: Pethes György

